

LIFO Culture

Τα βιβλία του Ιουλίου

Από τις «ομαδικές σχιζοφρένειες» στην πυρηνική ενέργεια στην Ελλάδα.

EMMI LOFTIZEN/STYLING

φορά το 1856 με πανέμορφες γκραβούρες από τον Γκισταβ Ντορέ και είναι οι ίδιες ακριβώς που θα κυκλοφορήσουν σε λίγες μέρες, για πρώτη φορά στα ελληνικά, ως το πρώτο βιβλίο της σειράς «Ανέμη» από το Libriflo & Co σε μετάφραση Μαρίας Γυπαράκη.

Τριαντάφυλλα επί πιστώσει είναι ο τίτλος του βιβλίου (μτφρ. Κατερίνα Γούλα, Cutenberg) της **Έλσα Τριολέ** –το πραγματικό της όνομα ήταν Έλα Πιούργεβνα Καγάν–, μίας από τις θρυλικές γυναίκες του 20ού αιώνα, της πρώτης συγγραφέως που τιμήθηκε με το βραβείο Γκονκούρ. Μούσα και σύζυγος του Αραγκόν, πιστή φίλη του Μαγιακόφσκι και μέλος του κύκλου των φουτουριστών, του Γκόρκι, του Πιάστερνακ, του Μπετόν, του Ελιάρ, ήταν φιλόξενη, πολύγλωσση, ασυμβίβαστη, με βαθύ ποιητικό ένστικτο και ανένταχο χαρακτήρα. Ειδικά αυτή η ιστορία της Μαρτίνα και του Ντανιέλ, την οποία αναπαρήγε με κάθε τρόπο η ίδια μαζί με τον Αραγκόν, ήταν θρυλική στους ποιητικούς κύκλους επειδή πηγή έμπνευσης της ήταν η προσωπική ιστορία του ζεύγους και οι μεταφορικές αναφορές παρούσες: ο Ντανιέλ είναι καλλιεργητής τριαντάφυλλων και η Μαρτίν μανικιουρίστα, η μίαιρα τους ενώνει, αλλά η σκληρή καθημερινότητα φαίνεται να διαλύει με τον πιο σκληρό τρόπο τα όνειρά τους. Όπως σημείωνε χαρακτηριστικά ο Αραγκόν: «Όποιος διαβάζει προσεκτικά τα μυθιστορήματά μας, θα πρέπει να καταλαβαίνει και πώς γράφονταν και πώς ζούσαμε». Έχοντας εμπνευστεί από τα τριαντάφυλλα της Τριολέ, η εμπνευσμένη δημιουργός και τρομερή περσόνα Ανιές Βαρντά γύρισε ντοκιμαντέρ για τη ζωή της με τον τίτλο Έλσα, το τριαντάφυλλο, που έγραψε τη δική του ιστορία.

Βιβλίο

Πόσα, αλήθεια, γνωρίζουμε για τη σύγχρονη Αλγερία; Μάλλον ελάχιστα και σίγουρα δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος να αντιλήσουμε πληροφορίες για την πολύπαθη και όμορφη αυτή χώρα από το βραβευμένο, επικό μυθιστόρημα **Η μνήμη του σώματος** της **Αχλάμ Μοσταγάνμι**, της «πιο πετυχημένης και αναγνωρισμένης συγγραφέως του αραβικού κόσμου», σύμφωνα με το «Forbes». Σε αυτό ξεδιπλώνεται όλη η ιστορία της σύγχρονης Αλγερίας, ο Πόλεμος της Ανεξαρτησίας, η βαθιά διαφθορά και οι αντιπαλές ομάδες, ενώ η ποιητική του γλώσσα αναδεικνύει με τον πιο ανάγλυφο τρόπο την ατμόσφαιρα και τα τοπία. Μέσα από την ερωτική ιστορία του Χάλνιτ, αναγνωρισμένου ζωγράφου και αλλοτινού μαχητή της επανάστασης κατά τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας στην Αλγερία, αυτοεξόριστου πλέον στο Παρίσι επί δύο δεκαετίες, και της νεαρής συγγραφέως Χαγιιάτ, κόρης παλιού δικηγόρου στο Αλγέρι, μαθαίνουμε τι έχει συμβεί στην πανέμορφη, αλλά σχετικά άγνωστη σ' εμάς χώρα. Πρόκειται για το πρώτο βιβλίο –τη μετάφραση υπογράφει η Ελένη Καπετανάκη για τις εκδόσεις Καστανιώτη– μιας τριλογίας που έγινε δεκτή με τα πιο θερμά σχόλια όχι μόνο στον αραβικό κόσμο αλλά και στις ξένες χώρες όπου μεταφράστηκε. Ο εκδότης, που μάλιστα έτυχε να πάρει για πρώτη φορά στα χέρια του το βιβλίο της καταξιωμένης πλέον Αχλάμ Μοσταγάνμι στον Λίβανο, το είχε περιγράψει

ως «λογοτεχνική βόμβα», ενώ ο βραβευμένος στις Κάννες Αιγύπτιος σκηνοθέτης Πουσόφ Σαχίν είχε συμφωνήσει ήδη να το γυρίσει σε ταινία, αλλά τον πρόλαβε ο θάνατος. Στο σκεπτικό της κριτικής επιτροπής του λογοτεχνικού μεταλλίου Ναγκκίμ Μαχφούζ, που της έδωσε το μεγάλο βραβείο, η ίδια η συγγραφέας περιγράφεται ως «ένα φως που λάμπει μες στο βαθύ σκοτάδι».

Από το εξωτικό Αλγέρι στα **Παραμύθια με νεράιδες για μικρούς και μεγάλους** της **κόμισσας Ντε Σεγκίρ**, τα οποία θεωρούνται πλέον κλασικά, καθώς διασώζουν τη ρωσική προφορική παράδοση του 18ου αιώνα στο γαλλικό αριστοκρατικό περιβάλλον και τις ιστορίες και τα παραμύθια που αναπαρήγαγον οι γυναίκες στα σαλόνια, οι περίφημες salonnieres. Σε αυτές θα απέτιε αργότερα φόρο τιμής η Μαργκερίτ Γιουρσενάρ, λέγοντας κατά την ομιλία για την υποδοχή της στη Γαλλική Ακαδημία πως «με δελεάζει η ιδέα να κάνω πίσω για να αφήσω τη σκιά τους να περάσει». Σε ένα τέτοιο σαλόνι, όπως αυτό της Μαντάμ Σβέτοϊνα, θα γαλουχηθεί η νεαρή κόμισσα Σοφία Ρουσόφνα, ρωσικής καταγωγής, μέλος μιας επιφανούς αριστοκρατικής οικογένειας, κόρη του Ροστόφιν και απόγονος του Τζένγκις Χαν, που αργότερα θα μετονομαζόταν σε κόμισσα Ντε Σεγκίρ. Οι ιστορίες της, που θα γίνουν γνωστές ως νεραϊδοπαραμύθια, θα εκδοθούν για πρώτη

ROMANOVITS ZITKOF

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΙΝΑ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑ

Ένα από τα πιο πολυσυζητημένα βιβλία της τελευταίας δεκαετίας στην Αμερική είναι το autofiction της **Εσμέ Γουεϊζέν Γουάνγκ** (Esme Weizun Wang) **Όλες μου οι σχιζοφρένιες** (αναμένεται να κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Άγρα σε μετάφραση Δέσποινας Αντωνοπούλου-Πιάνη Ζέρβα) που απέσπασε τα βραβεία Graywolf Press και Whiting Award στην κατηγορία Δοκιμίου. Όπως έγραψαν σχετικά στην κριτική τους οι «New York Times», «είναι ένα έργο που μπορεί να προεκτείνει ακόμα και τα όρια του εγκεφάλου και το πώς διαβάζουμε σήμερα», ενώ το «Los Angeles Review of Books» σημειώνει πως «η πρόζα είναι τόσο όμορφη και οι προσωπικές περιγραφές τόσο παραστατικές ώστε, αν δεν αφορούσε μια ελάχιστη θεμελιωμένη επιστημονικά περίπτωση, θα το συστήναμε ταυτόχρονα ως ένα ωραίο πεζογράφημα και ως επιστημονικό δοκίμιο». Διαγνωσμένη η ίδια η Αμερικανοασιατίσσια συγγραφέας με σχιζοφρένεια, φρόντισε τόσο στο βιβλίο όσο και στις άπειρες εμφανίσεις της σε εκπομπές και στο YouTube να εξηγήσει αναλυτικά σε τι ακριβώς συνίσταται η σπάνια αυτή μορφή ψύχωσης, τι σημαίνει να φέρεις το στίγμα της ψυχωσικής και σε πόσο εσφαλμένες διαγνώσεις περιπίπτουν οι ψυχιατρικού τύπου προσεγγίσεις ειδικά όσον αφορά τη σχιζοφρένεια – απόδειξη οι μεταξύ τους επιστημονικές αντιπαράθεσεις. Ως πρώην ερευνήτρια του Στάνφορντ η ίδια, γνωρίζει με ακρίβεια τι σημαίνει ανάλυση σε βάθος και πού ακριβώς μπορούν να κάνουν λάθος οι επιστημονικές προσεγγίσεις. Εννοείται ότι στο βιβλίο δεν αποφεύγει και το θέμα της ιδρυματοποίησης και του εγκλεισμού. Το σημαντικότερο, ωστόσο, είναι η ομορφιά της πρόζας του που ανέδειξε την Εσμέ, όχι τυχαία, μία από τις καλύτερες νέες Αμερικανίδες συγγραφείς της τελευταίας δεκαετίας, σύμφωνα με το έγκυρο λογοτεχνικό περιοδικό «Granta».

Σε ένα αρχετυπικό καρναβάλι στο Μπουένος Άιρες του 1927, εκεί όπου ανθούσαν η παρανομία, το έγκλημα αλλά και η παραφορά εκτυλίσσεται το μυθιότημα του εμβληματικού Αργεντινού συγγραφέα **Αντόλφο Μπιό Κάσας**, **Το όνειρο των πρώων**, το οποίο ανέδειξε όσο ελάχιστα τη δύναμη της φαντασίας, των άπειρων εκφραστικών δυνατοτήτων και το ανένα παιχνίδι μεταξύ της ονειρικής μετάβασης και της πραγματικότητας. Σε αυτήν τη διονυσιακή έκσταση που κατέλαβε τον πρωταγωνιστή Εμίλιο Γάουνα τα περιθώρια της ανάκλησης της μνήμης είναι ελάχιστα ύστερα από το αλκοόλ που είχε καταναλώσει και τον έκανε για χρόνια να μην μπορεί να θυμηθεί τι ακριβώς συνέβη εκείνη τη νύχτα. Το μόνο που θυμάται είναι μια γυναίκα με μάσκα και το αίσθημα του τρόμου που τον κατέλαβε όταν ζύπνησε, μόνος, στην άκρη μιας λίμνης. Όπως είχε γράψει σχετικά ο Μπιόκας, που θεωρούσε ότι πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα έργα της χώρας του, «το *Όνειρο των πρώων* είναι μια πικρή και ακριβέστατη παραλλαγή του μύθου των κρεολών: ο μοναχικός και γενναίος άνδρας παίζει κορόνα-γράμματα τη ζωή του μέσα σε μια στιγμή στη φτωχογειτονιά, γιατί έτσι το 'φερε η μοίρα». Ένα από τα αξεπέραστα έργα, για χρόνια εξαντλημένο, που επανακυκλοφορεί, από τον Πατάκη αυτήν τη φορά, σε μετάφραση Νίκου Πιρατινίου.

Αν το προηγούμενο ερευνητικό βιβλίο του **Αχιλλέα Χεκίμογλου** για τη δημιουργία του εθνικού μας αερομεταφορέα, της Ολυμπιακής, έκλεψε πραγματικά τις εντυπώσεις με την εξονυχιστική του έρευνα και τον διεισδυτικό του λόγο, το νέο, υπό έκδοση non-fiction έργο του πρόκειται να ανοίξει πολλές συζητήσεις, καθώς θέτει επί τάπητος το ζήτημα της πυρηνικής ενέργειας στην Ελλάδα. Το βιβλίο φέρνει για πρώτη φορά στο φως τις προσπί-

Βιβλίο

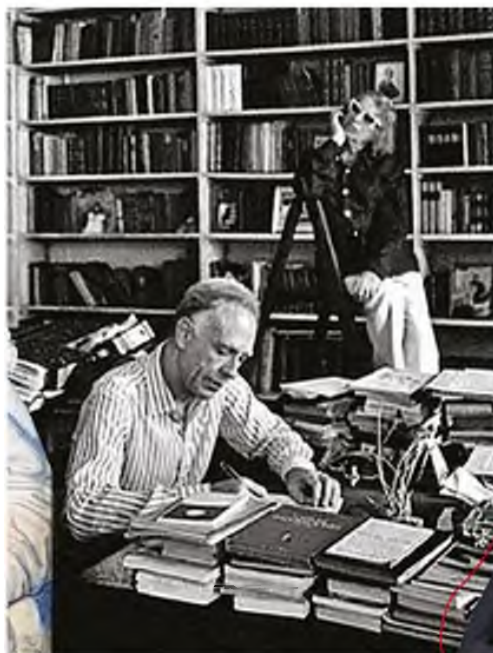
ΑΧΛΑΜ ΜΟΣΤΑΓΑΝΜΙ
Η μνήμη του σώματος
Μτφρ.: Ελένη Καπετανάκη
Εκδόσεις Καστανιώτη
Σελ.: 384

COMTESSE DE SÉGUR
Παραμύθια με νεράιδες για μικρούς και μεγάλους
Μτφρ.: Μαρία Γυπαράκη
Εκδόσεις Librofla & Co

θεις της χώρας να συμμετάσχει στην ατομική εποχή, καλύπτοντας μια περίοδο που ξεκινά από την Απελευθέρωση και ολοκληρώνεται με το πυρηνικό δυστύχημα του Τσερνόμπιλ. Συνδυάζοντας ιστορικά περιστατικά με κρυμμένα αρχεία που έχει πάντα την ικανότητα να ανχνεύει ο ερευνητής συγγραφέας αλλά και κρυφές στιγμές της Ιστορίας, το βιβλίο αποκαλύπτει όλο το παρασκήνιο της εποχής: από το Σεπ, τον Δημόκριτο και τα Ανάκτορα έως τα πρώτα πυρηνικά βήματα της ΔΕΗ και της ΕΤΒΑ και από τον Ανένδοστο και τις μυστικές διαπραγματεύσεις των αποστατών με τους Άγγλους έως τα απόρρητα παζάρια των χουντικών με το Λονδίνο και την ανταλλαγή ελληνικών καπνών με πυρηνικό αντιδραστήρα! Ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα δοκίμια όχι μόνο του καλοκαιριού αλλά και της χρονιάς, το οποίο αναμένεται να κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος με τον τίτλο **Ατομική εποχή**.

Ο Ντανιέλ είναι καλλιεργητής τριαντάφυλλων και η Μαρτίν μανικιουρίστα, η μοίρα τους ενώνει, αλλά η σκληρή καθημερινότητα φαίνεται να διαλύει με τον πιο σκληρό τρόπο τα όνειρά τους.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΧΕΚΙΜΟΓΛΟΥ
Ατομική εποχή
Εκδόσεις Παπαδόπουλος

